

NIEUWSBRIEF KBO

afdeling Ede

jaargang 30, nr. 6 juni 2023

In dit nummer:

Colofon	2
Voorwoord Van het bestuur	3
Pastorale bijdrage	4
Van de commissie O & O	5
Bereikbaarheid 112	7
Column Wonen	9
Don Camillo	12
Einde Acceptgiro	14
Dagje uit	15
Agenda	16

Interessante informatie:

Verhuiscoach	4
Vervoer met AutoMobiel	6
Het muggenseizoen	6
Dag van de bloedgever	8
Vieze sigaretten	8
6 gekke dingen	10
Dresden	11
Museum Lunteren	12
Tour de France	13
Kurtos Kalács	15

Colofon

Voorzitter Ap Dominicus
t. 0318-63 89 50
email: abdominicus1@gmail.com

Secretaris
Adri Koch t. 0318-65 03 68
email: secretaris@kbo-edede.nl

1^e Penningmeester
Gijsbert van Ingen t. 06-47 55 22 32
email: penningmeester@kbo-edede.nl

Rekeningnummer voor contributie
en giften
NL02 INGB 000 41 76 610
t.n.v. KBO voor Senioren afd.
Ede-Bennekom

Pastoraal adviseur
Em. pastor Hans Lucassen

Ledenadministratie
Charles Slangen t. 0318-66 88 85
email:
ledenadministratie@kbo-edede.nl

Coördinator bezorging
Ons Magazine en Nieuwsbrief
Beer Radstaat
t. 0318-63 29 92 / t. 06-10 51 43 28
email: g.radstaat@hotmail.com

Commissie Ontwikkeling &
Ontspanning (O&O)
Coörd. Trudy v. Schoonhoven
t. 0318-64 59 09 / 06-46 89 94 88
email:
trudyvanschoonhoven@planet.nl

Belastingsservice Ouderenbonden
Coördinator HUBA Douwe Ettema
t. 0318-64 58 31 / 06-55 90 06 46
email: ettema.douwe@gmail.com

Vrijwillige Ouderen Adviseur (VOA)
en Wet Maatschappelijke
Ondersteuning (WMO)
Frans Bik t. 0318-84 29 92
email: fransbikkel@gmail.com
Hans Vaneman t. 06-41 87 23 08
email: info@vaneman.eu

Coördinator PC hulp
Jan Kemman t. 0318-62 03 58
email: j.kemman@chello.nl

Beheer website en facebook
Annelies Tax t. 0318-61 77 93
email: webmaster@kbo-edede.nl

Redactie Nieuwsbrief
Redacteur Fred Deuning
t. 06-38 15 52 96
email: jefdeuning22745@freeler.nl
+ kbonieuwsbrief@gmail.com

Corrector Mary-Ann Borggreve
Vormgever Erik Erkelens

Deze Nieuwsbrief kunt u ook lezen op onze website www.kbo-edede.nl

Facebook www.facebook.com/KBO-Ede-897647640335670/

Volgende kopij uiterlijk inleveren **5 juni 2023**

Voorwoord

Er was weer gelegenheid om uw Ede-Doet bonnen in te leveren. KBO Ede is door uw activiteit ruim beloond. Wij kunnen zelfs € 100 op de spaarrekening plaatsen, doordat er meer bonnen zijn ingeleverd dan voor het doel begroot was. Allemaal bedankt.

Onlangs werd KBO Ede door KBO Barneveld/Voorthuizen benaderd of Ede interesse had om samen te gaan. Wij hebben daar positief op gereageerd. Het eerste gesprek is geweest en KBO Gelderland (KBO-G) heeft toestemming gegeven om samen verder te gaan. De komende periode gaat hieraan gewerkt worden. KBO Barneveld/Voorthuizen heeft op dit moment 52 leden. Hoe e.e.a. gaat plaats vinden is nog niet duidelijk. Wij hopen u in de volgende Nieuwsbrief meer concrete feiten te kunnen melden en houden u dus zo op de hoogte.

In de volgende nieuwsbrief krijgt u een verslag van de ALV van KBO-G van woensdag 10 mei.

Het nieuwe pensioenstelsel is nu bij de 1^e Kamer en daar zal men de laatste klap erop geven. Gaat de huidige 1^e Kamer hierover beslissen of tilt men het over de grens van 31 mei 2023 en gaat "de nieuwe" 1^e Kamer een besluit nemen? We zullen het blijven volgen en hier in de eerst volgende nieuwsbrief een artikel aan wijden.

Mocht u juni/juli op vakantie gaan, dan wensen wij u een fijne vakantie toe.
Het bestuur gaat nog enkele lopende zaken afhandelen.

Ap Dominicus, voorzitter
mei 2023

Ouderenadvies

Vrijwillige ouderenadviseurs (VOA's) zijn speciaal opgeleide mensen die senioren helpen om antwoorden te vinden bij een hulpvraag. Dit kan op diverse gebieden zijn: *wonen, welzijn, zorg, veiligheid, vervoer en financiën*.

Zij geven onafhankelijk en vrijblijvend informatie, voorlichting en advies aan leden en niet-leden, als service van KBO-PCOB.

De ouderenadviseurs luisteren naar uw verhaal, zij zijn klankbord en informatiepunt. Zij zoeken samen met u naar een oplossing, maar u houdt zelf de regie.

U kunt de (KBO) ouderenadviseurs bereiken via:

Frans Bik	Telefoon: 0318 84 29 92 email: fransbikkel@gmail.com
Hans Vaneman	Telefoon 06 41 87 23 08 email: info@vaneman.eu

Nieuwe cursus Ouderenadviseur voorjaar 2023. Iets voor u?

Bij KBO Gelderland gaat, bij voldoende aanmeldingen, voor leden van de lokale KBO-afdelingen een nieuwe cursus Ouderenadviseur van start op de locatie De Houtakker 51 te Bemmelen. Deze interessante cursus wordt gegeven door twee daarvoor opgeleide docenten en bestaat uit 5 cursusdagen. Op de laatste cursusdag vindt tevens de certificaatuitreiking plaats. Vervolgens vinden jaarlijks bijscholingsbijeenkomsten plaats. De Vrijwillige Ouderen Adviseur (VOA) ondersteunt ouderen binnen uw KBO-afdeling bij allerlei relevante hulpvragen. Hij of zij verheldert vragen van senioren en geeft informatie en advies op het terrein van welzijn, zorg, wonen, veiligheid, vervoer en financiën. De ouderenadviseur kent het aanbod van voorzieningen en regelingen, geeft praktische ondersteuning en heeft

een belangrijke doorverwijs- en signaleringsfunctie. Mede door de hulp van de ouderenadviseur kunnen ouderen langer zelfstandig thuis blijven wonen en de regie in eigen handen houden.

Bij onze afdeling zijn Hans Vaneman (tel. 06-41 87 23 08, email info@vaneman.eu) en Frans Bik (tel. 0318-84 29 92, email fransbikkel@gmail.com) al actief als VOA. Als u geïnteresseerd bent in de opleiding kunt bij hen terecht voor nadere informatie. U kunt ook contact opnemen met KBO Gelderland via tel. 0481-45 02 52 of mailen naar mariskavandencorput@kbogelderland.nl.

Het bestuur

Ophaal service

Voor KBO-leden die slecht ter been zijn, moeilijk met het openbaar vervoer of met de regiotaxi kunnen reizen, proberen we voor de onze activiteiten vervoer te regelen om naar de KBO te komen. Leden die van deze regeling gebruik willen maken, moeten dit wel tijdig doorgeven aan Ap Doninicus. De kosten zijn € 2 per persoon. U wordt met de auto opgehaald en na afloop weer thuisgebracht.
t. **0318 638 950 of 06 19 02 11 19.**

Pastorale bijdrage

Wees zuinig op de graankorrel

Een graankorrel, die na de oogst op het veld was blijven liggen, wachtte op regen, zodat hij zich kon laten wegzinken in de aarde. Toen kwam er een mier. Ze zag de graankorrel, sjoerde hem op haar rug en begon moeizaam de lange weg naar haar nest.

De graankorrel drukte op haar kleine, taaië lijf en leek steeds zwaarder te worden. "Waarom sjouw je zo? Waarom leg je me niet neer?" Vroeg de graankorrel. De mier hijgde: "Als ik je niet meeneem, hebben we geen eten voor de winter. Wij mieren zijn met zovelen en elk van ons moet zoveel mogelijk voedsel naar de voorraadkamer slepen."

"Maar ik ben niet gemaakt om zomaar opgegeten te worden", zei de graankorrel. "Ik ben een zaadje vol leven. Ik ben er om uit te groeien tot een grote plant. Luister naar me, laten we samen een overeenkomst sluiten".

De mier was blij dat ze even kon uitrusten. Ze legde de graankorrel neer en vroeg: "Wat is een overeenkomst?"

De graankorrel zei: "Als je me hier op de akker laat liggen, in plaats van me mee te slepen naar je nest, dan zal ik je honderd graankorrels schenken voor je voorraadkamer."

De mier dacht na. Honderd korrels in ruil voor één enkele? Maar dat was een wonder! "Hoe gebeurt dat dan?" Vroeg ze.

"Dat is een geheim" antwoorde de graankorrel, "dat is het geheim van het Leven. Graaf nu een klein kuiltje in de grond, begraaf me daarin en kom dan over een jaar terug."

Er ging een jaar voorbij... De mier keerde terug. En de graankorrel had woord gehouden.

En Jezus: hij gebruikt regelmatig het beeld van de graankorrel om zijn boodschap duidelijk te maken.

Een veelzeggend beeld. Jezus vergelijkt zichzelf ook met zaad. Hij zegt: als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen. Maar als hij sterft brengt hij veel vrucht voort. Jezus veronderstelt vertrouwen. Op een goed moment zegt Hij: 'De zaaier slaapt en staat weer op, dag in dag uit, terwijl het zaad ontkiemt en opschiet, ook al weet hij niet hoe. De aarde brengt uit zichzelf vrucht voort, eerst de halm, dan de aar, en dan het rijpe graan in de aar.' De zaaier kan alleen maar vertrouwen hebben. Hij moet vertrouwen hebben in het zaad. Hij moet vertrouwen hebben in het land, in de aarde. Hij moet vertrouwen hebben in zon en regen. Zonder vertrouwen zal hij niet kunnen zaaien. Het is een aanmoediging om ondanks moeilijke tijden met vertrouwen te blijven zaaien: graankorrels van liefde, vriendschap, verbondenheid, hoop en geloof, al wat goed is en gelukkig maakt. In het vertrouwen dat deze graankorrels uiteindelijk ergens zullen opschieten en vrucht dragen.

Em. Pastor *Hans Lucassen*

Verhuiscoach voor Gelderse senioren (55+)

Denkt u wel eens na over verhuizen naar een woning die beter bij uw woonwensen en toekomst past? Is er iets wat u tegenhoudt om te verhuizen? De verhuiscoach van de Provincie Gelderland kan misschien uitkomst bieden.

Verhuiscoach

De verhuiscoach helpt 55-plussers die willen verhuizen naar een woning, die beter bij hun woonwensen past. De verhuiscoach denkt met u mee over uw huidige woonsituatie en woonwensen. Bijvoorbeeld kleiner, gelijkvloers of dichterbij voorzieningen wonen. De verhuiscoach geeft u advies en ondersteuning op maat. Let op: een verhuiscoach heeft geen invloed op het beschikbare woningaanbod.

Voorwaarden

De verhuiscoach is bedoeld voor huurders van een sociale huurwoning in de provincie Gelderland die nog niet verhuisd zijn. Uw huidige woning is minimaal 65 m² groot en heeft minstens drie slaapkamers. Daarnaast moet tenminste één iemand van het huishouden ouder zijn dan 55 jaar. Aan de nieuwe woning zijn voorwaarden

verbonden. Zo heeft deze woning maximaal twee slaapkamers.

Verhuisvergoeding

Er is er een verhuisvergoeding beschikbaar voor huurders die met steun van de verhuiscoach doorstromen van een sociale huurwoning naar een beter passende huurwoning. Het gaat dan om een eenmalige vergoeding van € 2.000 als tegemoetkoming in de verhuiskosten. De verhuisvergoeding kan alleen worden aangevraagd vóórdat u gaat verhuizen.

Meer informatie over de verhuiscoach

Op de website van Woonstede en de Provincie Gelderland leest u meer informatie over de verhuiscoach. Om in aanmerking te komen voor bemiddeling en de subsidie verhuisvergoeding moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Hebt u

(Vervolg op pagina 5)

Van de commissie O & O

AGENDA

14 juni: 9.30-17.30 uur - Reisje Kris Kras door Gelderland (informatie in vorige Nieuwsbrief)
 21 juni: vanaf 14.00 uur - Fietstocht
 16 augustus: 14.00-16.00 uur - Feestje voor de 80- en 90-jarigen van dit jaar (op uitnodiging)

VAKANTIE

20 september: 14.00-16.00 uur - Bingo
 19 oktober en 15 november: Nog niet ingevuld
 13 december: Bloemstukjes maken voor de Kerst
 20 december: 13.00-16.00 uur - Kerstviering in de Open Hof

Verslag ledenmiddag met lezing van uitvaartcentrum Van de Weerd

Op woensdag 19 april werd er een lezing verzorgd door uitvaartcentrum Van de Weerd over wat een uitvaartcentrum voor u kan betekenen in de moeilijke tijd, bij het verlies van een geliefd persoon.

Hans van de Weerd en Ineke Vermeulen hebben duidelijk gemaakt, waar u allemaal mee te maken krijgt en hoe zij u daarbij kunnen bijstaan. Denk onder andere aan welke auto's, waar begraven of cremieren en gegevens doorgeven aan de gemeentelijke instanties. Ieder kon zijn persoonlijke vragen stellen, deze werden empathisch beantwoord. Bij het weggaan kreeg iedere aanwezige een goodie bag mee met informatie over het

uitvaartcentrum en een codicil, waarin we onze wensen kunnen noteren voor de nabestaanden (erg waardevol). Bent u geïnteresseerd in zo'n codicil, dan kunt u Van de Weerd zelf benaderen.

Er waren tussen de 25 en 30 personen aanwezig, die allen tevreden huiswaarts gingen.

Trudy van Schoonhoven

KBO voordeel

Wie wil nu niet eens iets tegen een goede prijs kopen? U heeft tenslotte het lidmaatschap van KBO al betaald, dus mag het ook iets opleveren.

Besparen op verzekeringen? Onderzoek dit eens!
 Bent u toe aan een maaltijdservice? Staat op de website.
 Voordelige rijbewijskeuring? Het kan.

Profiteer van uw lidmaatschap en bezoek: www.kbogelderland.nl/ledenvoordeel

21 juni - vanaf 14.00 uur – Fietstocht

Onze laatste middag voor de vakantie sluiten we af met een mooie fietstocht. De lengte bedraagt tussen de 20 en 25 km. We starten om 14.00 uur vanaf de Bosroos. Nadat de deelnemers zich hebben aangemeld starten wij. We rijden richting Wageningen over dijken, langs het

water en hebben een pauzestop bij een zorgboerderij voor koffie of thee en fietsen weer door naar de Bosroos. Na afmelden in de Bosroos en een consumptie kunt u weer naar huis. We hopen op een mooie fietstocht, dat kunnen we wel overlaten aan Beer Radstaat.

Vervolg verhuiscoach

geen inzicht in uw eigen woning (qua m² en oorspronkelijk aantal kamers)? Neem dan eerst contact op met uw eigen corporatie. Of de verhuisvergoeding invloed heeft op bijvoorbeeld toeslagen of uitkering, is afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Ontvangt u toeslag of een uitkering, neem dan vooraf contact op met

de Belastingdienst of het UWV en vraag naar de eventuele gevolgen. Ontvangt u (bijzondere) bijstand van de gemeente, neem dan vooraf contact op met uw klantmanager.

Bron: Woonstede

Ik zoek vervoer – AUTOMOBIEL

Een doktersbezoek, even boodschappen doen of op visite gaan bij bekenden: best lastig als je niet meer beschikt over een auto(rijbewijs). Daarom organiseert Malkander in samenwerking met de gemeente Ede en de provincie Gelderland de vrijwillige vervoersservice Automobiel. Voor en door inwoners. We werken met geselecteerde vrijwillige chauffeurs, die oudere en minder mobiele inwoners vlot van deur tot deur brengen.

Voor wie is Automobiel?

Automobiel is er vooral voor mensen die minder toegang hebben tot openbaar/regulier vervoer om zo:

- Langduriger thuis te kunnen blijven wonen
- Deel te kunnen blijven nemen aan de maatschappij
- Activiteiten en contacten toegankelijker te maken en zo eenzaamheid tegen te gaan.

Hoe werkt het?

Tot juli 2023 kunnen nieuwe deelnemers nog een gratis Automobiel lidmaatschap voor een jaar krijgen. Daarna betaalt u € 15,00 per jaar. U kunt na aanmelding onbepaald een jaar lang vervoer aanvragen door te bellen naar het landelijk servicepunt van Automobiel 088-700 41 00 (tussen 09.00 en 17.00 uur) Servicepunt Automobiel kijkt of er een chauffeur beschikbaar is die u kan brengen en/of ophalen. U betaalt de chauffeur contant € 0,35 per km.

Er geldt een **maximale wachttijd van 1 uur voor een retour rit**. Indien te voorzien is dat de wachttijd langer dan 1 uur zal zijn, worden er 2 enkele ritten geboekt. U betaalt voor elke rit €0,35 per km. Dit wordt als volgt berekend: vertrek vanaf het huis van de chauffeur, u ophalen, naar bestemming brengen, u weer terug naar huis brengen en dan weer terug naar het huis van de chauffeur. Een zelfde rit kan dus de ene keer duurder zijn dan de andere keer, afhankelijk waar de beschikbare

chauffeur vandaan moet komen. Indien nodig zijn de kosten van parkeren, veerpont e.d.. ook voor rekening van de passagier. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd chauffeurs uit

Ede in te schakelen. U kunt zich door maximaal 2 personen laten begeleiden.

Hoe word ik lid van Automobiel?

1. Bel naar 088-700 41 00 (tussen 09.00 en 17.00 uur) of meld u online aan via info@malkander-edede.nl
2. Vanaf het moment dat u zich heeft aangemeld, kunt u direct gebruik maken van de vervoersdienst.

Hoe vraag ik een rit aan?

Bel naar het landelijk servicepunt van Automobiel 088-700 41 00 (tussen 09.00 en 17.00 uur) om vervoer aan te vragen.

Servicepunt Automobiel kijkt of er een chauffeur beschikbaar is die u kan brengen en/of ophalen. Mocht er geen chauffeur beschikbaar zijn, dan krijgt u dat direct bij uw aanvraag te horen.

U krijgt de totaalprijs van de rit direct bij aanvraag te horen. Het bedrag rekent u contant met de chauffeur af.

Hoe annuleer ik een rit?

Mocht u een rit hebben aangevraagd en gereserveerd, maar kan deze onverhoopt niet doorgaan door omstandigheden. Bel dan naar het landelijk servicepunt van Automobiel 088-700 41 00 (tussen 09.00 en 17.00 uur) om deze rit te annuleren.

Bron: Malkander Ede

Het muggenseizoen komt er aan

Bent u het type dat 's zomers het raam dicht houdt tegen de muggen of een klamboe gebruikt? Hier komen een paar feiten die u moet weten als u gebeten wordt.

Wie wordt het meest gebeten?

Er is een verschil tussen mannen en vrouwen. Gemiddeld genomen wordt een man vaker gebeten dan een vrouw. Helaas voor een zwangere vrouw, zij wordt nog vaker gebeten dan een man. Er zijn nog andere zaken die

invloed hebben. Als muggen kunnen kiezen, hebben ze een voorkeur voor mensen die warmer zijn, bewegen, meer kooldioxide (CO₂) uitademen en/of meer melkzuur (zweet) uitscheiden dan de ander in dezelfde ruimte. Bijvoorbeeld als iemand (net) gesport heeft. Pikant detail: bierdrinkers worden weer meer gebeten dan mannen.

Waarom bijt een mug?

Mannetjes muggen bijten niet, het zijn de dames die zich graag tegoed doen aan ons bloed. Bloed bevat essentiële stoffen (eiwitten) die de wijfjes nodig hebben om zich voort te planten, eitjes te leggen. Het zijn trouwens de vrouwelijke muggen die zoemen, de heren doen dat niet. Men noemt het bijten omdat een mug een snuit heeft, het is daarom geen steken of prikken. Veel muggensoorten hebben stekels aan hun snuit, zodat ze onze huid kunnen 'openzagen' om vervolgens de zuigbuis in het bloed te steken.

Waar leggen ze hun eitjes?

Wanneer madam mug zich één keer voedt met bloed kan ze tot wel driehonderd eitjes leggen. Dat doet ze bij voorkeur in stilstaand water. De larven eten daar bacteriën en algen die in het water zitten.

Hoe vaak steekt een mug?

Een mug steekt maar één keer per nacht, tenzij...

(Vervolg op pagina 7)

Als 112 niet telefonisch bereikbaar is...

Hoe kunt u alsnog contact opnemen?

Als een noodsituatie ontstaat, heeft het waarschuwen van de hulpdiensten prioriteit. Maar wat als er een storing is waardoor u alarmnummer 112 niet kunt bellen? Dan zijn er meerdere opties om alsnog contact te kunnen leggen.

112: (vrijwel) altijd bereikbaar

Dat het telefoonverkeer plat komt te liggen en 112 verminderd bereikbaar is, is een zeldzaamheid in Nederland. Zelfs een telefoon zonder simkaart en/of beltegoed kan nog verbinding maken met het alarmnummer. De zendmasten van providers als Vodafone, KPN en T-Mobile hebben bovendien extra accu's. Die zorgen ervoor dat de zendmasten zo'n 3 uur extra kunnen functioneren na een stroomstoring. Deze providers nemen meestal 112-oproepen van elkaar over, als er een storing bij één van hen is. Tijdens piekmomenten op het mobiele netwerk, zoals Oud & Nieuw, krijgen 112-oproepen ook altijd voorrang boven reguliere telefoontjes.

Bellen met vaste telefoon of simkaart verwijderen

Desondanks is het niet helemaal uitgesloten dat het telefoonnetwerk plat komt te liggen. Zo was er in april 2023 een grote, langdurige storing bij Vodafone. Het alarmnummer 112 had last van de verbindingproblemen die hierdoor ontstonden. De Nederlandse veiligheidsregio's raden aan om met een vaste telefoon te bellen, indien nodig en indien mogelijk. De vaste telefoons maken immers geen gebruik van het mobiele telefoonnetwerk. Wat als er een storing in het netwerk is en u ook geen vaste telefoon bij de hand heeft?

Misschien kunt u proberen de simkaart uit uw mobiele telefoon te verwijderen. Want ook zonder simkaart kunt u dus het alarmnummer bereiken.

Vervolg muggenseizoen

Normaal heeft een mug aan één keer prikken genoeg als ze eenmaal vol zit. Wordt ze tijdens het verorberen van haar shake gestoord, dan komt ze terug en heeft haar slachtoffer er nog een bult bij. Ze kan trouwens best door dunne kleding heen steken. Een volgezogen mugje heeft vaak moeite om daarna weg te vliegen, dat kost veel inspanning. Vrouwjesmuggen kunnen trouwens na 3 à 4 dagen weer paren en dus weer een mens of dier zoeken. Ze kan met haar 'antennes' slachtoffers ruiken op een afstand van 30-70 meter.

Waarom krijgt iemand die gebeten is een bult?

Als de mug bijt en ons bloed drinkt gaat het stollen. Om te voorkomen dat zo haar zuigbuis 'verstopt

Bellen of chatten via de 112NL-app

De 112NL-app is een hedendaags alternatief voor het klassieke alarmnummer. Het voordeel van deze app is dat de verbinding via internet tot stand komt. De 112NL-app is dus ook bereikbaar als het mobiele netwerk van uw provider niet actief is. U kunt via deze app bellen, maar de medewerkers van de meldkamer kunnen een chatgesprek met u starten. Als u doof of slechthorend bent of moeite heeft met spreken, is dit een extra handige uitkomst,

Voor iPhone 14-gebruikers: noodbericht via satelliet sturen

Gebruikers van de iPhone 14 hebben sinds maart 2023 de beschikking over een nieuwe functie. Hiermee kunnen ze via de satelliet een noodbericht aan de hulpdiensten sturen. Als u 112 belt en geen gehoor krijgt, kunt u via het aanraakscherm de optie 'SMS bij noodgeval via satelliet' aantikken. U krijgt vervolgens verdere instructies via het scherm van de iPhone. Heeft u SOS-contactpersonen ingesteld, via het menu 'Medische ID' van uw iPhone? Dan krijgen die SOS-contactpersonen ook een melding met uw locatie, als u via de satelliet contact opneemt met de hulpdiensten. Android-smartphones hebben dit soort functies op het moment van schrijven nog niet. Maar de makers hopen dit zo spoedig mogelijk alsnog te realiseren.

Bron: Max Vandaag

raakt' gebruikt ze een soort anti stollingsmiddel. Wetenschappers zijn daar zeer in geïnteresseerd vanwege de werking, maar de slachtoffers van de beet natuurlijk niet. Bij het terugtrekken van de snuit spuit ze iets zodat er geen onderdruk ontstaat. Dat vocht dat in onze huid terecht komt, veroorzaakt een allergische reactie met jeuk en een bult.

Voorkomen beter dan genezen

Muggen leggen eieren in stilstaand water, dus in sloten, daggoten, plassen op straat of in de waterbak van de hond of vogeltjes. Krabben verergert de jeuk, dus niet doen. Geen enkel middel voorkomt volledig dat iemand gestoken wordt. De enige redelijk werkzame middelen zijn Deet (in een lagere concentratie dan 30%) en citronella, maar dat is geen garantie! Vermijd stilstaand water in de buurt, gebruik liever horren of een klamboe.

Erik Erkelens

14 juni: dag van de bloedgever

Bij mij in de slaapkamer staat deze speelgoed pelikaan. Niet omdat ik er mee speel, maar omdat ik hem ooit heb gehad omdat ik bloeddonor was. Tegenwoordig mag je tot en met 79 jaar bloeddonor zijn. Destijds heb ik er mee moeten stoppen toen ik 65 jaar werd.

Weer aanmelden gaat niet meer gezien de regels.

Reclame maken om donor te worden wel en dat geldt vast ook voor een aantal lezers van ons blad.

In Nederland worden zaken rond bloeddonatie geregeld door stichting Sanguin.

Hier zijn de eisen om bloeddonor te worden.

- je meldt je als donor tussen je achttiende en vijfenzestigste verjaardag;
- je weegt meer dan vijftig kilo;
- je hebt geen bloedtransfusie ontvangen na 1 januari 1980;

- je bent niet in het Verenigd Koninkrijk geweest tussen 1 januari 1980 en 31 december 1996 voor in totaal zes maanden of langer (in verband met de ziekte variant Creutzfeldt-Jakob);
- je hebt nooit drugs gespoten;
- je spreekt, leest en verstaat de Nederlandse of Engelse taal (een tolk is niet toegestaan). Als lezen problematisch is, zoals bij slechtzienden of analfabetisme, nemen wij de donorinformatie en het keuringsformulier mondeling met de donor door. In geval van een gehoorstoornis is ondersteuning door een erkende dovertolk (eventueel op afstand) toegestaan.

Waarom op 14 juni deze dag?

Het was de verjaardag van de ontdekker van de bloedgroepen, Karl Landsteiner (Wenen, 14 juni 1868 – New York, 26 juni 1943). Hij was in Nederland als patholoog werkzaam van 1919 tot 1922 in het St. Joannes de Deo Ziekenhuis in Den Haag.

Mary-Ann Borggreve

Bron: sanguin.nl

Die vieze sigaretten

Onlangs was ik blij verrast. Ik las een stukje in de krant over het heffen van statiegeld op sigarettenpeuken. Ik heb nog nooit van mijn leven gerookt. Als kind had ik al een vreselijke hekel aan asbakken met peuken. Er werd in het huis waar ik opgroeide gerookt. Ik heb die peuken altijd vreselijk vies gevonden.

Hoera, niet meer die vieze troep op straat. Waarschijnlijk minder asbakken met peuken als je ergens op een terrasje een kop koffie wil drinken. Het is wel eens gebeurd bij mooi weer dat mijn man en ik vanwege al die vieze asbakken bij een restaurant naar binnen vluchtten, omdat daar tegenwoordig niet meer gerookt mag worden.

Nu is die maatregel (als die er komt) natuurlijk niet bedoeld om mij een plezier te doen.

In de peuken met filter blijken nogal wat schadelijke stoffen aanwezig te zijn, die erg lang voor milieuverontreiniging zorgen. Het duurt zo'n tien jaar voordat een sigarettenfilter is verteerd. In de tussentijd lekken schadelijke stoffen de natuur in. De filters zijn een bron van microplastics. 'Een sigarettenfilter geeft honderd microplastics per dag af en kan tot 1000 liter water verontreinigen'.

Verder kan het minder zien van al die peuken waarschijnlijk bijdragen aan het terugdringen van roken en hierdoor gezondheid bevorderend werken.

Ik hoop dat staatssecretaris Vivianne Heijnen succes heeft met deze actie.

Het zal niet meevallen. In Duitsland werd in 2019 ook al gepleit voor statiegeld op peuken.

Het mooiste is het om Europese wetgeving te creëren, maar dat kan op z'n vroegst in 2026.

Mary-Ann Borggreve

Geld ligt op straat

Rokers leven niet gezond
En ze strooien peuken rond
Peuken! Peuken! Overall!
Overlast in elk geval
Maar er is wat aan te doen
Op plein, stoep en plantsoen!

Raap straks ieder peukje op
Want dat levert centen op!
Twintig cent per peuk nog wel
Bukken, rapen, dank u wel!

Theo Borggreve

Column

Wij wonen met veel woonplezier in een mooi dorp aan de Maas. MAAR er is geen busverbinding en geen levensmiddelenwinkel meer. Je bent aangewezen op servicediensten van de nabijgelegen grote supermarkten óf op je eigen auto. Voor de levensmiddelenwinkel, sporten, winkelen, d.w.z. shoppen, drogisterij enzovoort gaan we naar de eerst volgende grotere plaats.

Mijn bijna dagelijkse route naar deze 'grote' stad loopt door een buitenwijk ervan (eertijds een apart dorp) waar de woningbouw een grote vlucht heeft genomen. In een razend tempo worden er huizen gebouwd. Vroeger stond op deze locatie een prachtig tuincentrum. Maar ja er is een grote behoefte aan woningen, dus wordt er rondom volop gebouwd.

Ik volgde als vanzelf de bouwactiviteiten. Achteraan wat kleinere rijtjeswoningen, vooraan de grotere vrijstaande woningen. Sommige onder eigen architectuur, andere duidelijk uit een prospectus. Robuust en zichtbaar. Mijn oog viel daarbij op een huis dat duidelijk bijna af was. Als laatste was men druk bezig de buitenruimte in te richten. Aan de voorkant was in een flits nog een klein (kunst)grasveldje te zien omringd door grote tegels doorlopend over de oprit naar de voor- en garagedeur. Meest in het oog sprong de opbouw van de afscheiding van het terrein. Zeker een anderhalve meter hoog houten

hek, dicht en helemaal doorlopend naar achter. De grondeigenaren leken een duidelijk signaal af te geven: dit is **ons** terrein. Vervolgens werden een tijdje later donkere rolluiken aangebracht. Ze waren neergelaten. Het nieuwe huis zag er daarmee uit als een gesloten niet te nemen bolwerk.

Ik vroeg me af, mijn fantasie ging misschien op hol, of deze nieuwe bewoners angstige mensen zijn, zich verschuilend in 'my home is my castle'. Ik realiseerde mij plotseling dat het beeld van dit afgebakende afwerende in zichzelf gekeerde huis ook terug te vinden is als houding in onze maatschappij. Het 'Haagse Wereldje' versus de rest van Nederland. Boeren tegen de stikstof. Steeds meer lijkt iedereen vanuit angst (?) zijn/haar ideeën krachtig en soms met geweld in stand te willen houden of uit te dragen. Ben je niet met mij, dan ben je vanzelfsprekend tegen mij. Een tussenweg van misschien... of nuancering lijkt uitgebannen en ja, zelfs gevaarlijk. De noodzaak om steeds meer bekende mensen (politici) te beveiligen, de boeren die dreigende tractoren gebruiken, branden op de weg enzovoorts met als gevolg dat je wel beter uitkijkt om je mening openbaar te maken. Zo ontstaan eilandjes met eigen ideeën en waarheden. Buitensluiting dus, de ander als bedreiging van jouw waarheid zien. Grote houten hekken om je mening... (en veiligheid).

Ik snap bovenstaande bewoners ook wel, afsluiten, naar binnen keren en laten weten tot hier en niet verder geeft geruststelling. Is dit van lange duur? Dat is maar de vraag. Vanmorgen reed ik er weer langs dat fascinerende huis. Er was één rolluik open. Het hele plaatje zag er ineens anders uit. Een poging om contact met de omgeving te maken? **Ik hoop het...**

Loes Jap-Tjong

Bron: KBO Gelderland

Samen uit eten

Op vrijdag 2 juni (weer de eerste vrijdag van de maand) gaan we samen weer uit eten.

Ik zal bij het restaurant **Moeke**, Breelaan, (naast het Politiebureau) een tafel reserveren. Dit is de laatste keer voor de zomervakantie, helaas, want het is echt een succes. Maar in de eerstvolgende nieuwsbrief laat ik jullie weten wat we in september gaan doen.

Voor aanmelden of voor informatie kun je contact opnemen met *Marja Ankoné*, tel. 0318 62 00 31.

Actie "Leden werven leden"

Graag zien wij ons ledenbestand KBO-Ede weer groeien en u als lid van KBO-Ede kunt een steentje bijdragen door mee te doen aan de actie "Leden werven leden". Het bestuur heeft in overleg met de Ledenwerfcommissie besloten tot het volgende: Als u als KBO lid 5 nieuwe leden kunt werven tussen nu en 1 juni 2023 dan is aan u de keuze:

- een diner bon van € 25
- of gratis mee met het busreisje KBO Ede
- of gratis deelname aan de kerstlunch voor 1 persoon.

Doet u mee aan deze actie "Leden werven leden"?

Ledenwerf commissie namens het bestuur

6 gekke dingen die profeten deden

Jesaja loopt naakt rond

In datzelfde jaar sprak de HEER tot Jesaja, de zoon van Amos: 'Leg het haren kleed dat je draagt af en trek je sandalen uit.' Jesaja deed dit, en liep naakt en barvoets rond.

Jesaja 20:2

Sommigen vragen zich af of Jesaja hier echt drie jaar lang poedelnaakt rondliep. Mogelijk droeg hij wel een soort jute zak. Wat de details ook waren, God heeft een bedoeling met deze opdracht. Hij wil laten zien hoe het de Egyptenaren en de Nubiërs zal vergaan. De mensen moeten hun hoop niet vestigen op Egypte en Nubië; dat is niet waar hun redding vandaan zal komen. Deze machtige volken zullen beschaamd komen te staan.

Ezechiël moet een boekrol opeten

De stem zei tegen mij: 'Mensenkind, eet op wat je wordt voorgehouden; eet deze rol op en ga naar de Israëlieten om te profeteren.' Ik opende mijn mond en kreeg de boekrol te eten, en de stem zei: 'Mensenkind, vul je maag en je buik met deze rol, die Ik je geef.' Ik at de rol op; hij was zo zoet als honing.

Ezechiël 3:1-3

Ezechiël verzet zich niet wanneer hij door God geroepen wordt. Hij opent zelfs zijn mond om de boekrol op te eten. Gods woord moet hem helemaal vullen, hij wordt letterlijk vol van de boodschap en eet de rol met smaak op.

Jeremia koopt en verstopt een gordel

Dit zei de HEER tegen mij: 'Koop een linnen gordel en bind die om je middel; zorg dat hij niet nat wordt.' Ik kocht een gordel, zoals de HEER mij opgedragen had, en bond die om mijn middel. Hierna richtte de HEER zich opnieuw tot mij: 'Ga met de gordel die je gekocht hebt en die je om je middel draagt naar de Eufraat en verberg hem daar in een rotsspleet.'

Jeremia 13:1-4

Jeremia moet een gloednieuwe gordel kopen, hem een tijd dragen, en hem vervolgens verstopen in een rotsspleet. Als Jeremia een tijd later opdracht krijgt om de gordel weer te gaan halen, is hij helemaal vergaan. Zonde van de gordel, zou je denken. Maar God wil hiermee iets duidelijk maken: als het volk weigert te luisteren, staat het hetzelfde lot te wachten als die vergane gordel.

Hosea moet trouwen met een prostituee

Hier beginnen de woorden van de HEER tot Hosea. De HEER zei tegen hem: 'Trouw een overspelige vrouw en verwek kinderen bij haar ...'

Hosea 1:2a

Het lijkt tegenstrijdig om een 'man Gods' te laten trouwen met een prostituee, maar ook hier gebruikt God een ongebruikelijke opdracht om zijn boodschap over te brengen. De overspelige vrouw verwijst naar de ontrouw van het volk Israël. Door Hosea's huwelijk en kinderen heen wil God het volk tot de orde roepen.

Ezechiël bakt koeken op ... juist ja

Ook moet je nog een gerstekoek eten die je voor ieders ogen moet bakken op menselijke uitwerpselen. Zo zullen alle Israëlieten in onreinheid hun brood eten, want Ik zal ze verbannen naar andere volken.' 'Ach HEER, mijn God,' zei ik, 'ik heb mezelf nooit verontreinigd, nog nooit in mijn leven heb ik vlees gegeten van een gestorven of doodgebeten dier, nooit heb ik onrein vlees geproefd.' Daarop antwoordde Hij mij: 'Goed dan, Ik geef je rundermest in plaats van menselijke uitwerpselen om je brood op te bakken.'

Ezechiël 4:12-15

We hebben al gezien dat Ezechiël heel gehoorzaam is, maar een koek op menselijke uitwerpselen bakken gaat hem te ver. Dit wordt nergens in de wet expliciet verboden, maar zijn weezin is hoe dan ook begrijpelijk. God past daarop zijn opdracht aan; hij kent Ezechiël's hart en is bereid hem tegemoet te komen.

Bileam praat met zijn ezelin

Toen opende de HEER de mond van de ezelin. Ze vroeg Bileam: 'Wat heb ik u misdaan, dat u me nu al drie keer geslagen hebt?' 'Je solt met me,' zei Bileam. 'Als ik een zwaard bij me had, dan had ik je allang gedood!' De ezelin vroeg Bileam: 'Ben ik niet de ezelin waarop u al uw hele leven rijdt? Heb ik me soms eerder zo gedragen?' 'Nee, nooit,' antwoordde hij.

Numeri 22:28-30

Bileam is op reis. God probeert hem tegen te houden door de engel van de HEER op zijn pad te zetten. Bileam kan de engel niet zien, maar zijn ezelin wel. Tot drie keer toe ranselt Bileam zijn ezelin af, totdat hij doorkrijgt wat hier echt aan de hand is. God probeert hem iets duidelijk te maken.

Soms zijn ezels opmerksamer dan profeten.

Mary-Ann Borggreve

Bron: Nederlands Bijbelgenootschap

Bliksembezoek aan Dresden

Op 2^e paasdag gingen we met de bus op weg naar Dresden.

Pima

Bij Mariënborn bezochten we het museum van de grensovergang tussen Oost en West Duitsland.

Wij kwamen langs het plaatsje Pirna, dat nog helemaal in "paassfeer" was.

Dresden: Op mijn verlanglijstje stond een bezoek aan de Fürstenzug, vrij vertaald als de "parade van de vorsten". De buitenmuur van het kasteel is maar liefst 102 m lang. De parade geeft een overzicht van alle Saksische vorsten van de 12^e tot vroege 20^e eeuw.

Een bezoek aan de beroemde Frauenkirche stond op het programma. Dit is een evangelisch-lutherse kerk in

hoogbarokke stijl, die tussen 1726 en 1743 werd gebouwd. In de 2^e wereldoorlog is deze kerk zwaar beschadigd. In 1994 werd begonnen met de wederopbouw en op 30 oktober 2005 werd de kerk officieel opnieuw in gebruik genomen.

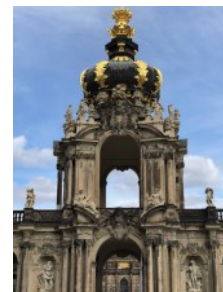

Het historische centrum van Dresden staat vol gebouwen, die de moeite waard zijn om te bezichtigen. Zoals bijvoorbeeld de Zwinger, een

paleiscomplex dat werd gebouwd tussen 1710 en 1728. August de Sterke (1670-1733) keurvorst van Saksen was de opdrachtgever.

Aan de rand van de oude stad vind je de modernere gebouwen.

De foto hieronder is van het Kulturpalast.

Annelies Tax

Het was een interessante kennismaking met Dresden.

3 panelen van de Fürstenzug (Parade der vorsten)

Geloofsgemeenschap Bennekom

In de Maria Virgo Regina kerk is een nieuwe parochiezaal gebouwd. De zaal is 20 april ingewijd en in gebruik genomen. Zelfs het naambordje, zie hiernaast, is keurig verzorgd.

Als u gaat kerken in Bennekom, kunt u na afloop van de viering de Ir. H.E. Hummezaal zelf bewonderen.

© foto H. vd. Lugt

Museum Lunteren

Mijn man is een van de vele vrijwilligers van dit museum. Tweemaal per maand doet hij dienst als. suppoost.

Als ik dan in de buurt ben omdat ik boodschappen doe, wip ik even naar binnen.

Eind april deed ik dat weer. In een van de zalen op de begane grond waren twee dames bezig een nieuwe expositie in te richten. Het betreft werk van twee kunstenaars uit Soest. Chris Rodenburg en Peter Schipper. De eerste werkt met afvalhout, de tweede maakt schilderijen.

Wat ik er zo van kon zien was prachtig . De expositie is te zien t/m 25 augustus.

Ondertussen is er tot 1 juli werk van Otto de Bruyne en Wiebe van Dingen te bewonderen.

Warm aanbevolen.

Mary-Ann Borggreve

Don Camillo

Don Camillo en Peppone zijn de fictieve opponenten van een reeks werken van de Italiaanse schrijver en journalist Giovannino Guareschi die zich afspelen in wat Guareschi de 'kleine wereld' van het Italiaanse platteland noemt. Het was de Tweede Wereldoorlog. De meeste Don Camillo-verhalen kwamen uit in het weekblad Candido, opgericht door Guareschi samen met Giovanni Mosca. Deze, in Italiaans Piccolo Mondo genoemde, verhalen werden samengevoegd en gepubliceerd in acht boeken. De eerste drie werden gepubliceerd toen Guareschi nog leefde. Don Camillo is een pastoor en zou zijn geïnspireerd door een echte Rooms-Katholieke priester, partizaan uit de Tweede Wereldoorlog en gevangene in de concentratiekampen van Dachau en Mauthausen, genaamd Don Camillo Valota (1912-1998). Guareschi werd ook geïnspireerd door Don Alessandro Parenti, een priester van Trepalle, vlakbij de Zwitserse grens. Peppone was er de communistische burgemeester. De spanningen tussen de twee personages en hun respectievelijke politieke groeperingen vormen de basis van de satirische plots van de werken.

Fernandel & Peppone

Van 5 verhalen zijn films gemaakt, met als hoofdrolspelers Giuseppe Bottazzi, beter bekend als Peppone, de communistische burgemeester (1899-?) en Fernandel, een Franse acteur,

komiek en zanger. Fernandel is een pseudoniem van Fernand Joseph Désiré Contandin (1903-1971).

In Roermond is zelfs een stichting Don Camillo. Stichting Don Camillo heeft een sociaal doel, namelijk het in Roermond verbeteren van de sociaaleconomische omstandigheden van mensen die aan de zijlijn van de maatschappij staan door tegen een kleine donatie of gratis artikelen te verstrekken. Ze exploiteren een goede doelen winkel met gebruikte artikelen en hebben een 'woonkamer' die dient als buurthuis. Kortom, stichting Don Camillo zet zich belangeloos in voor mensen in de directie omgeving die wat steun of contacten kunnen gebruiken.

In overleg met Jezus

De meest markante priester die de Roermondse parochie Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand (OLVAB) parochie heeft gekend, was kapelaan Raemaekers die door iedereen Don

Camillo werd genoemd. Die bijnaam had hij niet alleen te danken aan enige uiterlijke gelijkheid met Fernandel die de rol van Don Camillo vertolkte. Kapelaan Raemaekers had onorthodoxe manieren, die verwant waren aan het handelen van de filmheld.

De in Weert geboren kapelaan was geestelijk begeleider van voetbalclub Roermondia. Bij die vereniging bekommerde hij zich niet alleen om de geestelijke, maar ook om de lichamelijke belangen van de spelers. Toen Roermondia het tijdens een thuiswedstrijd eens duchtig aan de stok kreeg met de gasten, rende "Don Camillo" het veld op en stortte zich tussen de knokkende meute. Als vrouwen van de voetballers zich bij hem kwamen beklagen dat hun mannen na afloop van de match alcoholisch vertier zochten in de kroeg, dan joeg Don Camillo de drinkers persoonlijk het café uit. Kapelaan Raemaekers stierf in 1966 op 43-jarige leeftijd.

De OLVAB parochie telde in 1949 ruim 3400 'zielen', in 1999 waren dat er nog maar 1400. Dat had niet alleen te maken met de in gang gezette ontkerkelijking, maar ook met het feit dat in de wijk steeds meer mensen neerstreken die Mohammedaan waren. Voor bisschop Wiertz was dit in 2000 reden om de kerk na 47 jaar aan de eredienst te onttrekken en over te gaan tot sloop. Tegen die afbraak kwam geen verzet en ook gingen er geen stemmen op om de kerk een andere functie te geven. Nadat de kerk van de bodem was weggevaagd, verrees op dezelfde plek een groot appartementencomplex.

Erik Erkelens

Tour de France

Komende zomer kunnen de liefhebbers weer genieten van de Tour. In de Tour de France krijgen renners die op een bepaald gebied excelleren een speciale trui om de schouders gehangen. De gele trui is voorbestemd voor de aanvoerder van het algemeen klassement, maar er is ook een groene en een bolletjestrui. Wat is de oorsprong van deze wielershirts?

Gele trui

De eerste wielertui van de Tour de France wordt in 1919 geïntroduceerd door Henri Desgrange, de hoofdredacteur van het inmiddels verdwenen blad *L'Auto*. *L'Auto* is dan de voornaamste sponsor van de Tour in de beginjaren en heeft zodoende

een vinger in de pap. Waarom de hoofdredacteur pleit voor het introduceren van een gele trui is niet helemaal duidelijk, maar vermoedelijk is dit een slimme reclame zet. *L'Auto* werd immers afgedrukt op geel papier, dus zo'n gele trui roept indirect associaties op met het blad.

Voormalig Tour-directeur Jean-Marie Leblanc poseert op de plek waar de Tour de France in 1903 de eerste editie van start gaat, in zijn hand een exemplaar van *L'Auto*, waarvan de randen nog geel kleuren.

Het geel als prooi

Naast dit verhaal zijn er ook mensen die beweren dat de gele trui is geïntroduceerd om de overige renners van het peloton te prikkelen. Geel valt natuurlijk ontzettend op, waardoor andere renners makkelijk op de koploper kunnen 'jagen'. Omdat 1919 inmiddels ver in het verleden ligt, is de waarheid lastig te achterhalen.

Wat wel zeker is, is dat het rijden in het geel inmiddels wordt gezien als een voorrecht. In 1919 is dat iets anders. De eerste geletruidrager wordt naar verluidt uitgelachen en uitgemaakt voor kanarie door de medereners en het publiek.

Groene trui

Tot 1953 is de gele trui de enige wielertui in de Tour de France. In 1953 komt daar de groene trui bij, voor de

renner die het puntenklassement aanvoert. Ook hier is het een sponsor die de kleur bepaalt. Dit keer is dat de Franse winkelketen À la Belle Jardinière, dat vaak groen gebruikt in haar reclameuitingen. In 1968 wordt er 1 keer een uitzondering gemaakt en kleurt de trui rood omdat de sponsor dit graag wil. Op het internet gaan verhalen rond dat het limonademerik SIC hierachter zit, maar helemaal zeker is dit niet. 1968 is overigens het jaar waarin Jan Janssen als eerste Nederlander ooit de Tour wint.

Bolletjestrui

In 1975 wordt er nog een trui toegevoegd: de bolletjestrui. In een artikel in de Franse krant *Le Figaro* wordt uitgelegd dat deze trui er komt op verzoek van sponsor Chocolat Poulain, een Frans chocolade merk. Zij willen graag een nieuwe trui introduceren die goed zichtbaar is op tv. Na gesprekken met de tourleiding wordt besloten tot het introduceren van de opvallende witte met rode bolletjestrui. Deze trui zal voortaan omgehangen worden bij de beste klimmer van Tour de France.

Eerbetoon

Hoewel Chocolat Poulain de initiatiefnemer is van de trui, is het wit met rode design niet hun idee. Dit komt uit de koker van Tour-directeuren Félix Lévitan en Jacques Godet. Zij willen een hommage brengen aan de Franse baanwielrenner Henri Lemoine, die tijdens zijn carrière vaak in een witte trui met rode bolletjes rijdt.

De eerste renner die ooit in het bezit is van deze trui is Joop Zoetemelk. Hij moet de trui later in de wedstrijd afstaan aan de Belg Lucien van Impe.

Tour niet de enige

De Tour de France is uiteraard niet de enige wielersport ter wereld met speciale truien. De roze leiderstrui uit de Ronde van Italië is een heel bekende, net als de rode trui waarin de leider van de Ronde van Spanje mag rondrijden.

Bron Max vandaag

Vacature

HELP ANDEREN MOBIEL ZIJN

Brengt u anderen van a naar b?

Automobiel Ede heeft dringend behoefte aan meer vrijwillige chauffeurs, die onze oudere en minder mobiele inwoners vlot van deur tot deur brengen. Rijdt u graag en goed auto en vindt u het leuk om mensen op deze manier mobiel te houden? Dan gaan wij graag een gesprek met u aan! U kunt hiervoor bellen met Malkander op nummer 0318-208080 of via automobiel@malkander-ede.nl reageren.

Wilt of kunt u niet zelf rijden, maar draagt u deze service een goed hart toe, dan zijn wij ook heel blij met versterking van ons belteam! Vanuit huis (of vanuit Malkander, Galvanistraat 1, Ede) neemt u dan de telefoon aan en m.b.v. het computersysteem zorgt u voor de planning van de ritten. We leggen u graag uit hoe dit werkt. (automobiel@malkander-ede.nl)

Alternatieven voor acceptgiro die per 1 juni 2023 verdwijnt

Er wordt steeds minder gebruikgemaakt van de acceptgiro. Daarom stopt de acceptgiro per 1 juni 2023. Wat zijn de vervangende betaalmiddelen en wat moet u daarvan weten? Wat is een nieuwe betaalmethode?

Acceptgiro na 31 mei niet aanbieden

De papieren acceptgiro doet al meer dan 40 jaar dienst. De laatste jaren daalt het aantal verwerkte papieren acceptgiro's met zo'n 30% per jaar. In 2022 werd nog maar 3,1 miljoen keer met een papieren acceptgiro betaald. Ruim 90% van de verstuurd acceptgiro's wordt inmiddels elektronisch betaald. Ook overige betalingen worden tegenwoordig bijna uitsluitend digitaal gedaan. Eigenaar *Currence* besloot daarom al in 2021 te gaan stoppen met het aanbieden en ondersteunen van acceptgiro's. Om de uitfasering goed te laten verlopen, moeten er na 1 maart 2023 geen acceptgiro's meer worden verstuurd. **Let op.** Papieren acceptgiro's die de bank na 31 mei 2023 ontvangt, worden niet meer verwerkt.

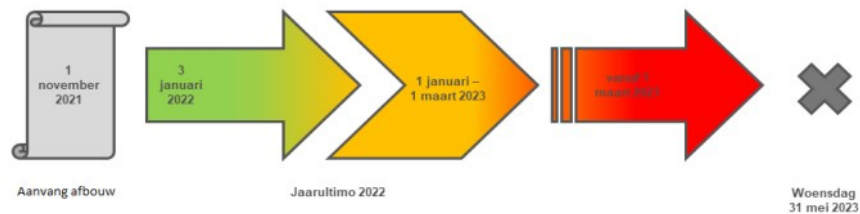
Wat kan in de plaats van de acceptgiro?

Een bancair alternatief is de al langer bestaande Europese incasso (de machtiging). Daarvoor heeft u een (incasso) contract nodig met uw bank.

Tijdelijk uitfaseren acceptgiro

Er zijn een aantal data vastgelegd voor het afbouwen van het gebruik van de acceptgiro:

- Banken verwerken acceptgiro's nog tot en met 31 mei 2023. Als je nog acceptgiro's gebruikt moeten die op tijd bij de bank zijn.
- Na 31 maart 2023 ontvang je geen acceptgiro's meer van bedrijven en instellingen.
- Banken zullen klanten die nog acceptgiro's gebruiken hierover ook nog informeren.

Goede alternatieven

Alternatieven voor de acceptgiro zijn bijvoorbeeld:

- Een papieren factuur. Soms is die voorzien van een Standaard Betaal Instructie en/of een QR-code. Betalen kan via internet- of mobiel bankieren of met een papieren overschrijvingskaart. De papieren overschrijvingskaart verdwijnt niet.
- Een digitaal alternatief, waarbij je een rekening of betaalverzoek via email ontvangt. Betalen kan vervolgens via bijvoorbeeld iDeal.
- Automatische incasso
- 'Mijn eenmalige gift'. Dit alternatief voor de acceptgiro bieden ruim 100 goede doelen aan. Met 'Mijn eenmalig gift' machtigt je een goed doel om éénmalig een bedrag van je rekening af te schrijven. Je kunt een eenmalige machtiging altijd binnen 8 weken terugboeken. Het ondertekende formulier stuur je naar het goede doel. Dus niet naar de bank zoals bij de acceptgiro. Je kunt het formulier ook gebruiken om zelf te betalen via internet- of mobiel bankieren. Let

op: het is dan geen machtiging, maar een gewone overboeking.

Wij vinden dat bedrijven nooit alleen automatische incasso moet

aanbieden voor terugkerende betalingen zoals je huur, telefoonabonnement of verzekeringspremie. Een bedrijf moet (daarnaast) altijd een betaalmiddel aanbieden waarbij je zelf bepaalt wanneer je betaalt. Dat kan bijvoorbeeld met een papieren factuur of een rekening per email.

Bron: Consumentenbond

Informatiegids 'Welzijn voor ouderen in Ede en Bennekom'

Veel ouderen kunnen niet altijd even eenvoudig het grote aanbod en voorzieningen op het gebied van welzijn vinden op het internet. Meestal is de oorzaak hiervan dat veel ouderen niet of niet digitaal vaardig genoeg zijn.

Welzijnsorganisatie Malkander heeft daarom een handige, beknopte informatiegids voor zowel de wijken in Ede als voor de omliggende dorpen ontwikkeld. Hierin staat onder andere het aanbod van activiteiten voor ouderen in de wijk of het dorp en organisaties.

Ook wordt informatie vermeld over hulp bij het huishouden, mantelzorgondersteuning of hulp bij de administratie. Heel veel praktische informatie die van belang kan zijn voor 75-plussers.

Bent u geïnteresseerd in deze informatiegids of wilt u weten wat Malkander voor u kan betekenen, neem dan contact op via 0318-208080 of stuur een email naar info@malkander-ede.nl

Dagje uit

De laatste zondag van april ging onze wekker al om 7.00 uur af.

We gingen namelijk een dagje uit. We hadden kaartjes gekregen voor het museum van street art en graffiti.

Dat betekende op reis gaan naar Amsterdam. Opstappen in Lunteren, waar een foto van een peuken verzamelingetje gemaakt werd. We maakten deze reis via Amersfoort. Alleen wel vervelend dat we in Amersfoort een overstaptijd van 25 minuten hadden. Die tijd is gebruikt om een kopje koffie te drinken. Er zijn tegenwoordig trouwens maar weinig stations met een behoorlijke stationsrestaurant. De koffie van de KIOSK is prima, maar even gezellig erbij zitten is er niet bij.

In Amsterdam aangekomen zijn we eerst naar de Nicolaas basiliek gegaan om de mis bij te wonen. Grappig hoeveel mensen je zag met een rugzak bij zich. Kennelijk allemaal toeristen net als wij. De kerk was goed bezet en niet alleen door ouderen. Van het aantal kinderen dat de kinderdienst bijgewoond had zou je jaloers worden. Dat was een flinke groep.

Na de dienst kon je op het plein voor de kerk koffiedrinken. Wat ontzettend leuk dat dat mogelijk was.

Theo heeft geposeerd met zijn kopje koffie. Hierna terug naar het station om daardoor te lopen en zo aan de IJkant uit te komen. Vanaf deze kant kun je met een boot naar de NDSM-kade. Je moet de meest linkse boot hebben. Wij deden dat niet en kwamen verkeerd uit en zijn meteen weerom gegaan en hebben toen de juiste boot genomen.

Het museum is gevestigd in een oude lasloods. Op de een of andere manier versterkte deze industriële omgeving de kunstwerken.

Het duizelt je als je hier rondloopt. Je ontdekt steeds weer wat je even geleden niet had opgemerkt.

Uiteraard zijn we op een gegeven moment naar huis gegaan.

Bij het teruggaan merkte ik weer dat Amsterdam geen Ede of Lunteren is. Je vraagt in de museumshop waar de kluisjes zijn, want je wilt je tas pakken en krijgt dan van de medewerker antwoord in het Engels.

Trouwens in het station zijn de automaten in het Engels en moet je op een plaatje van de Nederlandse vlag tikken om in je eigen taal je kaartje te kunnen kopen.

Tja, wie weet wordt Nederland een land waar ze Engels spreken in de nabije toekomst.

Hoe dan ook, het was een mooi uitje. Van harte aanbevolen.

Mary-Ann Borggreve

© foto's Borggreve

Kurtos Kalács

Kurtos Kalács wordt in het Engels ook wel Chimney cake genoemd. De oorsprong vindt u in Hongarije. Kürtöskalács is de Hongaarse naam voor deze zoetbrood lekkernij uit Transsylvanië.

Het is een traditioneel gerecht en wordt op een speciale manier bereid. Het zoete deeg wordt uitgerold tot een soort slang en daarna om een kegelvormige cilinder gewonden. Daarna gaat het

deeg door de vanillesuiker en wordt boven een smeulend houtvuur of in een speciale oven gebakken. Tijdens het bakken wordt het brood gaar en wordt de suiker aan de

buitenkant gekarameliseerd. Direct daarna wordt het brood door de kaneelsuiker, walnoten, amandelen, vanillesuiker, cacao of kokos gerold. Naast de zoete variant is het ook mogelijk om een pittig broodje te maken met bijvoorbeeld kaas, olijven, salami of ham die worden bestreken met olijfolie, Italiaanse kruiden en knoflook.

Op het eerste gezicht lijkt de prijs die u betaalt erg hoog. Als achteraf blijkt dat u met 2 personen 1 Kurtos Kalács niet op kunt als snack en soms ook niet als maaltijd, dan valt de prijs best mee. Ze zijn lauw het lekkerst. Probeer ze eens, soms is er hier in Nederland een stalletje waar u ze kunt kopen.

Erik Erkelens

Agenda KBO en PCOB

Op de bijeenkomst van KBO Ede en PCOB-Ede, Bennekom en Lunteren zijn de leden van beide seniorenverenigingen van harte welkom. Bij activiteiten met een beperkte capaciteit hebben leden van de eigen afdeling voorrang.

KBO Programma

- 14 juni: 09.30-17.30 - Reisje Kris Kras door Gelderland i.s.m. PCOB Ede
- 21 juni: vanaf 14.00 - Fietstocht
- 16 augustus: 14.00-16.00 - Feestje voor de 80- en 90-jarigen van dit jaar voor genodigden
- 20 september: 14.00-16.00 uur - Bingo
- 13 december: 's ochtends Bloemstukjes maken voor de Kerst (nadere informatie en aanmelding volgt nog)
- 20 december: 13.00-16.00 uur - Kerstviering in de Open Hof.

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijerveldweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur, tenzij anders vermeld.

PCOB Ede Lunteren Programma

- 14 juni: 09.30-17.30 Reisje Kris Kras door Gelderland i.s.m. KBO Ede
- De bijeenkomsten zijn in "Rehoboth", Driehoek 11 te Ede, tenzij anders vermeld.

PCOB Bennekom Programma

- Zie de website van PCOB
- Locatie voor de activiteiten: Gemeentecentrum De Brink. Brinkstraat 39 in Bennekom.

SUDOKU ★★★

			4					
			3	7			1	
		6	8		2			5
7	9	4	1	2			3	6
			6			7		
		2	7				4	
	3		5	8			7	
	4	7		6			5	
1				3		4	2	

Op www.kbo-edede.nl kunt u onze activiteiten ook vinden

